Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

26. oktobar - 5. novembar 2026. godine

Sloboda izražavanja

Pretnje novinarima i redakcijama

Asocijacija nezavisnih elektronskih medija (ANEM), Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS) i Udruženje novinara Srbije (UNS) zahtevaju hitnu reakciju nadležnog tužilaštva i policije zbog pretnji smrću i nasiljem upućene redakcijama portala Južne vesti i Volim Zrenjanin u onlajn komentarima ispod nekoliko tekstova.

NUNS je najoštrije osudilo pretnje upućene televiziji N1 u komentarima na društvenim mrežama tog novinarskog udruženja, kao i preteće telefonske pozive sekretarijatu udruženja, nakon objavljivanja vesti o podnošenju inicijative za oduzimanje dozvole za emitovanje programa televizije Informer. Niz uvredljivih komentara na nalozima organizacija koje su podnele inicijativu ukazuje na organizovanu botovsku kampanju.

ANEM je prijavila Tužilaštvu za visokotehnološki kriminal (VTK) pretnju koja je na društvenoj mreži X upućena novinaru televizije N1 Mladenu Savatoviću. Kako je ANEM saopštio, pretnju je uputio Željko Jovićević koji je Savatoviću već pretio 2. oktobra, dok je novinar čekao na uključenje u program N1 na Trgu Nikole Pašića u Beogradu.

Novinar i aktivista, Lazar Dinić, tvrdi da ga je prilikom povratka kući pratilo crno terensko vozilo, kao i da je potom nepoznata osoba fotografisala terasu njegovog stana, o čemu je obavestio policiju koja je izašla na teren i obavestila tužioca. Civilni odbor za zaštitu branitelja ljudskih prava i uzbunjivača Beogradskog centra za bezbednosnu politiku (BCBP) izrazio je zabrinutost za bezbednost novinara i aktiviste Dinića i zatražio od policije i tužilaštva da ispitaju slučaj njegovog praćenja i preduzmu mere kako bi zaštitili njegovu bezbednost.

UNS je pozvalo bivšeg predsednika Aleksandra Vučića da se izvini šefu dopisništva Radio televizije Srbije (RTS), Milanu Srdiću, na čiji je račun izneo uvrede tokom gostovanja u emisiji "Hit Tvit" na televiziji Pink. Udruženje pruža podršku Srdiću, ističući da je reč o čestitom novinaru koji profesionalno i nepristrasno obavlja svoj posao.

Koalicija za slobodu medija osudila je pretnje i zastrašivanje novinara portala "Pančevo Si Ti" koje je uputilo oko 40 osoba putem društvenih mreža, i zatražila od policije i tužilaštva da hitno reaguju i zaštite ugrožene novinare. Prema navodima redakcije, novinarima su upućivane direktne pretnje prebijanjem, kao i poruke koje ukazuju na to da pošiljaoci znaju gde žive.

Pretnje urednici portala 021.rs, Dragani Prici Kovačević, upućene su u komentaru na prenetu vest od 31. oktobra. UNS podseća da je Krivičnim zakonikom propisano da je za ugrožavanje sigurnosti pretnjom osobama koje obavljaju posao od javnog značaja u oblasti informisanja zaprećena kazna od šest meseci do pet godina zatvora.

Oprema za prisluškivanje

Pravni fakultet u Beogradu saopštio je da je u petak, 30. oktobra, u najvećem fakultetskom amfiteatru Radomir Lukić (Amfiteatar V), unutar protivpožarne „panik lampe“ iznad ulaznih vrata, pronađena tehnička oprema za koju se pretpostavlja da služi za audio-video snimanje. Rektor Đokić je ocenio da posebno zabrinjava to što se prisluškivanje i snimanje događalo u prostoru Univerziteta, koji, kako je naglasio, mora biti mesto slobodne misli, otvorenog dijaloga, kritičkog promišljanja i slobodnog okupljanja.

Kako pišu iz redakcije Radar, direktor Bezbednosno informativne agencije (BIA), Vladimir Orlić, uputio je zahtev za primenu mera tajnog nadzora protiv Vesne Mališić, glavne i odgovorne urednice Radara, kao i novinara Sandre Petrušić i Milana Radonjića, Višem sudu u Beogradu koji je te mere prvi put odobrio 12. juna 2026. godine. U merama koje su bile propisane protiv urednice i novinara Radara bilo je snimanje komunikacija u prostorijama, pa se između ostalog navode i poslovne prostorije redakcije Radara. Na taj način, BIA pod vođstvom Orlića prisluškivala je komunikacije svih urednika i novinara Radara.

Sloboda okupljanja

Napadi na učenike više škola

U petak, 30. oktobra 2026. godine, kod Mašinske škole u Pančevu oko 17 sati došlo je do napada maskiranih lica na đake ove škole. Nekoliko roditelja učenika koji pohađaju nastavu u ovoj školi obratilo se redakciji N1 navodeći da to nije bio izolovan incident i da su napadi učestali prethodne nedelje, zbog čega strahuju za bezbednost svoje dece. Iz Višeg javnog tužilaštva u Pančevu saopšteno je da postupaju ovim povodom, precizirajući da je prijavljeno da su dve ili tri nepoznate osobe ispred Mašinske škole „Pančevo“ zadale više udaraca učeniku ove škole, starosti 16 godina, usled kojih je zadobio lake telesne povrede. Dodaju i da, u saradnji sa Policijskom upravom u Pančevu, preduzimaju potrebne radnje kako bi identifikovali i pronašli napadače, kao i da prikupljaju dokaze. Iz Mašinske škole „Pančevo“ za portal N1 je rečeno da je povodom ovog događaja škola odmah aktivirala sve bezbednosne protokole i "obavestila spoljašnju mrežu zaštite".

Protiv Danijele Damnjanović, većnice za sport i omladinu Opštine Topola, podneta je prekršajna prijava nadležnom tužilaštvu u Aranđelovcu zbog sumnje da je verbalno i fizički napala grupu učenika Osnovne škole "Karađorđe" u Topoli. Roditelji navode da su se učenici, pokušavajući da se sklone, povukli u kancelariju direktorke škole, gde je, kako tvrde, ušla i Danijela Damnjanović. Prema njihovim tvrdnjama, tom prilikom je snimala decu i vređala direktorku. Učenici i roditelji juče su dali izjave policiji, dok su deca pregledana u Domu zdravlja.

Nasilje ispred REM-a

Pristalice tabloidne televizije Informer okupile su se ispred sedišta Regulatornog tela za elektronske medije (REM) u vreme održavanja sednice na kojoj bi trebalo da se raspravlja i o prvim merama protiv ove televizije. Pojedine pristalice Informera su, tokom uključenja novinarke N1, Anđele Čolanić, ometale ekipu N1 tako što su namerno prolazili ispred kamere ili je zaklanjali kišobranima. Ekipi N1 su dobacivali i uvredljive komentare.

Savet REM-a jednoglasno je na sednici odlučio da se televiziji Informer u trajanju od sedam dana izrekne zabrana emitovanja emisije "Prve info", u kojoj je učinjena naročito teška povreda zakona. Osobe koje su se danas okupile ispred sedišta REM kako bi pružile podršku Informeru, nasrnule su na člana Saveta REM-a, Rodoljuba Šabića, nakon sednice na kojoj je izrečena mera protiv te tabloidne televizije.